

Hem > ... > Dina Rättigheter > Grundläggande Rättigheter > Estonia

Nationella domstolar och icke-rättsliga organ

Innehåll inlagt av
Estland

Estland

Nationella domstolar

Distriktsdomstolar, förvaltningsdomstolar, regionala domstolar och högsta domstolen

Kontaktinformation och annan information om domstolarna finns på domstolarnas [webbplats](#).

Distriktsdomstolar är första instans för alla tvistemål, brottmål och småbrott. En dom som utfärdats av en distriktsdomstol kan överklagas vid en regional domstol. Det finns fyra distriktsdomstolar i Estland: Harju, Viru, Tartu och Pärnu.

Förvaltningsdomstolar är första instans i förvaltningsrättsliga ärenden. Förvaltningsdomstolarnas jurisdiktion, förfarandet för att väcka talan i en förvaltningsdomstol samt reglerna för förvaltningsrättsliga förfaranden fastställs i [lagen om rättegång i förvaltningsdomstol](#). Det finns två regionala domstolar i Estland: Tallinns förvaltningsdomstol och Tartus förvaltningsdomstol.

De regionala domstolarna har, i egenskap av andra instans, i uppgift att behandla bestridda eller överklagade domar från distriktsdomstolar och regionala domstolar. De regionala domstolarna behandlar ärenden kollegialt, dvs. att överklaganden prövas av en avdelning bestående av tre domare. Det finns två regionala domstolar i Estland: Tallinns regionala domstol och Tartus regionala domstol.

I Estland finns även en högsta domstol som enligt Estlands konstitution är både kassationsdomstol och konstitutionsdomstol. Högsta domstolens jurisdiktion fastställs i [domstolslagen](#). Högsta domstolen ansvarar för att

- granska lagars konstitutionsenlighet,
- ta upp domar till omprövning i kassationsdomstolen,
- granska ansökningar om omprövning,
- utföra alla andra funktioner som den ska utföra enligt lagen.

Ett kassationsöverklagande kan inges till högsta domstolen av en part som är missnöjd med en dom från en lägre instans. Högsta domstolen tar upp mål till omprövning om de skäl som läggs fram i överklagan ger anledning att anta att den lägre instansen kan ha tillämpat en materiell bestämmelse på ett felaktigt sätt eller på ett allvarligt sätt har brutit mot en procedurregel och detta eventuellt kan ha lett till en felaktig dom.

Om en enskild person anser att ett offentlighetsrättsligt organ (t.ex. staten eller kommunen) har kränkt hans eller hennes rättigheter eller begränsat hans eller hennes friheter genom en administrativ handling eller ett administrativt förfarande, kan han eller hon väcka talan i en förvaltningsdomstol. Tvister som rör egendomsreformer eller jordreformer, offentliga tjänster, skatteförvaltning, frågor rörande medborgarskap och migration samt offentlig upphandling, statlig egendom, byggande, planering och statens ansvar behandlas av de regionala domstolarna.

Distriktsdomstolarna kan behandla följande typer av civilrättsliga ärenden: tvister angående avtal, familjefrågor, arvsfrågor eller egendomsfrågor, frågor som rör affärsverksamhet och ledning inom företag eller icke-vinstdrivande företag, frågor om immateriell egendom, konkursfrågor samt frågor som rör arbetsmarknadsrätt.

Nationella institutioner för mänskliga rättigheter

Sedan den 1 januari 2019 har justitiekanslern ansvar för att skydda och främja de mänskliga rättigheterna. I enlighet med FN:s generalförsamlings resolution 48/134 av den 20 december 1993 om nationella institutioner för främjande och skydd av mänskliga rättigheter får nationella människorättsorgan ansöka om formell internationell ackreditering. Justitiekanslern har lämnat in en formell ansökan om att påbörja ackrediteringsprocessen. Denna process hade dock i skrivande stund, den 30 september 2020, inte slutförts.

Ombudsmannen

Justitiekanslern fungerar som ombudsman.

[Justitiekanslerns kansli](#): Kohtu 8, 15193 Tallinn, Estland

Justitiekanslern fungerar som ombudsman, barnombudsman och väktare för rättsakters konstitutionsenlighet och laglighet.

Som ombudsman kontrollerar justitiekanslern verksamheten vid de myndigheter som har offentliga uppdrag och att statliga myndigheter respekterar allmänhetens grundläggande rättigheter och friheter samt drivs genom en sund administrativ förvaltning. Justitiekanslern kontrollerar

- statliga organs och myndigheters verksamhet,
- lokala organs och myndigheters verksamhet,
- verksamhet i organ eller myndigheter som är offentlighetsrättsliga juridiska personer eller inom privata företag som utövar offentlig verksamhet.

Vem som helst kan lämna in en begäran till justitiekanslern om att kontrollera verksamheten vid myndigheter som utövar offentliga tjänster.

Om justitiekanslern finner att verksamheten vid en myndighet som utövar en offentlig verksamhet är oförenlig med lagen, översänder denne ett yttrande till myndigheten och anger på vilket sätt den har överträtt lagen och rekommenderar vid behov hur den kan utöva en lagenlig och sund administrativ förvaltning eller föreslår hur överträdelsen kan åtgärdas. I båda fallen bedömer justitiekanslern innan denne utfärdar yttrandet om myndigheten har följt lagen och om kommunikationen med den enskilde har varit förenlig med sund administrativ förvaltning. I yttrandet kan justitiekanslern lämna kritik, ge uttryck för en åsikt eller ge riktade rekommendationer för att överträdelsen ska åtgärdas.

Justitiekanslern

[Justitiekanslerns kansli](#): Kohtu 8, 15193 Tallinn, Estland

Vem som helst har rätt att lämna in en begäran till justitiekanslern om att utreda huruvida att en viss rättsakt eller annan lagstiftning överensstämmer med konstitutionen och övriga lagar. Justitiekanslern kontrollerar att lagstiftning som utfärdas av den lagstiftande och verkställande makten samt lokala myndigheter överensstämmer med konstitutionen och annan lagstiftning.

Justitiekanslern kontrollerar

- att rättsakterna överensstämmer med konstitutionen,
- att förordningar utfärdade av republikens regering överensstämmer med konstitutionen och annan lagstiftning,
- att förordningar utfärdade av ministrar överensstämmer med konstitutionen och annan lagstiftning,
- att förordningar utfärdade av lokala och kommunala myndigheter överensstämmer med konstitutionen och annan lagstiftning,

- att lagstiftningsakter som utfärdas av offentligrättsliga juridiska personer är förenliga med lagen.

Om justitiekanslern finner att en rättsakt inte överensstämmer med konstitutionen eller annan lagstiftning kan han eller hon

- lämna ett förslag till den som utfärdat akten om att göra den förenlig med konstitutionen eller den relevanta lagstiftningen inom 20 dagar;
om förslaget inte beaktas lämnar justitiekanslern in en begäran till högsta domstolen om att ogiltigförklara akten,
- lämna en rapport till högsta domstolen, i vilken denne uppmärksammar domstolen på problemen i lagstiftningen.

Särskilda organ för mänskliga rättigheter

Barnombudsman (denna funktion utförs av Justitiekanslern)

Justitiekanslern har i uppgift att skydda och främja barns rättigheter i enlighet med artikel 4 i konventionen om barnets rättigheter.

[Justitiekanslerns kansli](#): Kohtu 8, 15193 Tallinn, Estland

Rådgivarna inom avdelningen för barns och ungdomars rättigheter har följande uppgifter:

- Behandla ansökningar som rör barns rättigheter i ärenden som rör granskning av lagars konstitutionsenlighet och ombudsmannen.
- Förbereda och genomföra inspektioner på barntillsynsinrättningar.
- Utarbeta ansökningar och yttranden i frågor som gäller granskning av lagars konstitutionsenlighet.
- Erbjud utbildning om barns mänskliga rättigheter och öka medvetandet om barns rättigheter och FN:s konvention om barnets rättigheter.
- Genomföra undersökningar och analyser som rör främjande och skydd av barns rättigheter.
- Organisera samarbete mellan barn- och ungdomsorganisationer, medborgarorganisationer, icke-statliga organisationer, yrkesorganisationer och statliga myndigheter.

Utöver ovanstående gör justitiekanslern följande:

- Löser tvister mellan privatpersoner som rör diskriminering på grundval av konstitutionen och annan lagstiftning.
- Fungerar som nationell förebyggande mekanism i enlighet med artikel 3 i det fakultativa protokollet till konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.
- Övervakar den verkställande statens respekt för grundläggande rättigheter och friheter i fall av hemlig insamling, behandling, användning och övervakning av personuppgifter och relaterade uppgifter.
- Arbetar med att främja och övervaka genomförandet av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, i enlighet med artikel 33.2 i konventionen.

Nationellt organ för främjande av likabehandling

[Kommissionären för jämställdhet mellan könen och likabehandling](#), Roosikrantsi 8b, 10119 Tallinn, Estland

Kommissionären för jämställdhet mellan könen och likabehandling är en oberoende och opartisk expert vars arbete styrs av lagen om jämställdhet mellan könen och lagen om likabehandling. Hans eller hennes uppgift är att kontrollera efterlevnaden av dessa två lagar. Kommissionären står också för rådgivning och stöd i frågor som rör diskriminering och utfärdar expertutlåtanden i diskrimineringsärenden.

Kommissionären för jämställdhet mellan könen och likabehandling

- tar emot ansökningar från enskilda och yttrar sig i diskrimineringsärenden,
- analyserar hur lagstiftningen påverkar situationen i samhället för kvinnor, män och minoritetsgrupper,
- lämnar förslag till regeringen och regeringsorgan samt till lokala myndigheter och organ om lagstiftning som bör ändras,

- ger råd och information till regeringen, regeringsorgan och lokala myndigheter om frågor som rör genomförandet av lagen om jämställdhet mellan könen och lagen om likabehandling,
- antar åtgärder för att främja jämställdheten mellan kvinnor och män.

Kommissionären avger yttranden till personer som har utsatts för diskriminering och till personer som har ett legitimt intresse av att veta att kraven om likabehandling följs. Syftet med dessa yttranden är att ge en bedömning, som tillsammans med lagen om jämställdhet mellan könen och lagen om likabehandling, internationella avtal som Estland är bundet av samt annan lagstiftning, gör det möjligt att bedöma om principen om likabehandling har kränkts i det aktuella rättsliga sammanhanget.

För att få ett yttrande måste man ansöka om detta hos kommissionären och lämna en beskrivning av de fakta som visar att diskriminering har skett. Kommissionären har rätt att för sitt yttrande få information från de personer som kan tänkas ha sådan information som är nödvändig för att diskrimineringsärendet ska kunna bedömas, att begära skriftliga upplysningar om ärendet samt att få in handlingar eller kopior som rör ärendet inom den tidsfrist som kommissionären bestämmer.

Dataskyddsorgan

[Dataskyddsinspektionen](#), *Tatari 39, 10134 Tallinn, Estland*

Dataskyddsinspektionen skyddar följande konstitutionella rättigheter:

- Rätten att få information om utövandet av offentlig verksamhet.
- Rätten till skydd av personuppgifter.
- Rätten att få tillgång till sina egna personuppgifter.

Om en persons rättigheter kränks vid behandling av personuppgifter eller genom att tillgång ges till offentlig information, kan han eller hon vända sig till Dataskyddsinspektionen.

Dataskyddsinspektionen ska informeras när kraven gällande behandling av personuppgifter inte uppfylls av ett företag eller organ. Detta är emellertid inte nödvändigt om underlåtelsen att uppfylla kraven inte utgör ett hot mot fysiska personers rättigheter och friheter. Dataskyddsinspektionen ska också få kontaktuppgifter till dataskyddsombudet i företaget eller organet i fråga.

Du kontaktar enklast Dataskyddsinspektionen via dess webbplats <https://www.aki.ee/en/contacts>.

Andra särskilda organ

Det finns inga andra särskilda organ.

Övriga

Estlands advokatsamfund

[Estlands advokatsamfund](#), *Rävala pst 3, 10143 Tallinn, Estland*

Estlands advokatsamfund omfattar estniska advokater och har som huvuduppgift att ge allmänheten råd i rättsliga frågor. Estlands advokatsamfund inrättades den 14 juni 1919 som en sammanslutning av advokater som agerar utifrån principen om lokal förvaltning och tillhandahåller rättsliga tjänster för företag och enskilda. Samfundet anordnar bland annat fortbildning för advokater, kontakter med advokater, statliga myndigheter samt lokala och utländska organisationer och deltar aktivt i lagstiftningsarbetet. Samfundet utför också offentligrättsliga funktioner – mot en statlig avgift erbjuder det försvar och representation i civilrättsliga och administrativa ärenden.

I allmänhet måste man fylla i en [ansökan](#) för att få statlig rättshjälp. Sådana ansökningar om statlig rättshjälp ska i allmänhet lämnas in till domstolen. Ansökan skickas till den undersökande enheten eller till åklagarmyndigheten, om personen i fråga är misstänkt i ett brottmål i vilket det inte är nödvändigt att ha ett ombud.

Ansökan måste vara på estniska. Ansökan kan också göras på engelska, om sökanden är en fysisk person som är bosatt i en annan EU-medlemsstat, eller är medborgare i en annan EU-medlemsstat, eller om det rör sig om en juridisk person som har sitt säte i en annan EU-medlemsstat.

På begäran av den undersökande enheten, åklagarmyndigheten eller domstolen, utser advokatsamfundet en advokat som ska tillhandahålla rättshjälpen. I allmänhet kan den enskilde själv inte välja vilken advokat som ger rättshjälpen. Däremot kan den enskilde ansöka om att få rättshjälp via en viss advokat, om denne har gått med på att ge rättshjälp. I sådana fall ska advokatens namn anges redan i ansökan.

I förfaranden där det enligt lagstiftningen krävs ett ombud, behöver den enskilde inte göra något utom om han eller hon själv har anställt en advokat. Den tjänsteman som leder förfarandet är skyldig att utse en advokat och den enskilde behöver inte lämna in någon ansökan.

Senaste uppdatering: 22/12/2021

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.